MEŽA BIRŽA

Koku skaits uz 1 ha jaunaudzē | Kā to noteikt pašam?

Pietiek ar mērlenti, mietiņu un kalkulatoru. Apļveida parauglaukuma metode 5 soļos.

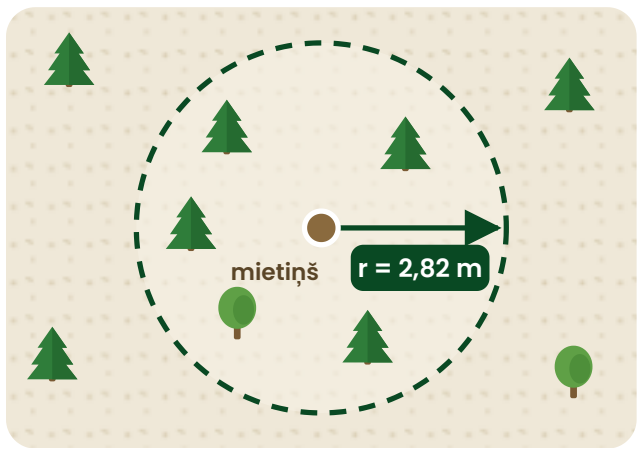
1 Izvēlies apļa lielumu

Apļa rādiuss atkarīgs no koku vidējā augstuma.

Augstums	Rādiuss	Platība	Reizinātājs
līdz 3,0 m	**2,82 m**	25 m²	**×400**
3,1–6,0 m	**3,99 m**	50 m²	**×200**
6,1–11,9 m	**5,64 m**	100 m²	**×100**

2 Ierīko parauglaukumu

Iedzen centrā mietiņu un ar mērlenti vai auklu iezīmē apli ar vajadzīgo rādiusu.

Mazam aplim noder arī viegls makšķerkāts vai taisna kārts.

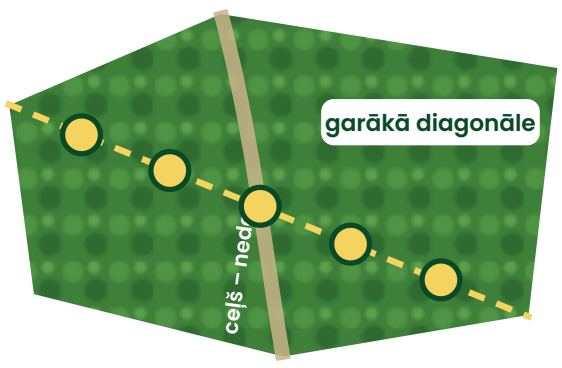
3 Saskaiti kociņus aplī

- ✓ Skaiti, ja **stumbra centrs** ir apļa iekšpusē.
- ✗ Neskaiti, ja stumbra centrs ir ārpus apļa.
- = Robežkokus visos aplīšos vērtē **vienādi**.

4 Atkārto vairākās vietās

Izvieto parauglaukumus vienmērīgi pa nogabala **garāko diagonāli**. Jo nevienmērīgāka audze, jo vairāk parauglaukumu vajag.

Neizvēlies ceļus, laucītes, pārmitras ieplakas un meža malu.

5 Aprēķini koku skaitu uz 1 ha

1. Saskaiti kociņus katrā parauglaukumā.
2. Aprēķini vidējo skaitu vienā parauglaukumā.
3. Reizini ar reizinātāju no tabulas.

KOKI UZ 1 HA =

vidējais koku skaits parauglaukumā × reizinātājs

Aprēķina piemērs

Koki līdz 3 m (r = 2,82 m, reizinātājs ×400). Ierīkoti 5 parauglaukumi:

Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5
6	4	5	7	6

Vidēji vienā aplī (6+4+5+7+6) / 5 = **5,6**

Uz 1 ha 5,6 × 400

Rezultāts **2240 koki/ha**

Biežākās kļūdas

- Tikai 1–2 parauglaukumi: rezultāts var būt kļūdains.
- Parauglaukumi tikai „labākajās" vietās vai pie meža malas.
- Mazais aplis lietots augstiem kokiem.
- Robežkoki dažādos aplīšos vērtēti atšķirīgi.
- Ieskaitīti koki, kas neatbilst prasībām (suga, augstums).

Kam noder rezultāts

- Pirms VMD meža atjaunošanas pārbaudes.
- Lai izlemtu par papildināšanu pēc sausuma vai dzīvnieku bojājumiem.
- Plānojot jaunaudžu kopšanu un pārbaudot darbuzņēmēja darbu.
- Pērkot vai pārdodot mežu.

Salīdzini ar normatīviem

Iegūto skaitli salīdzini ar minimālo koku skaitu konkrētajai sugai un meža tipam.

MK noteikumi Nr. 935, 5. pielikums: parauglaukuma metode
MK noteikumi Nr. 308: meža atjaunošanas prasības

Aktuālo redakciju pārbaudi likumi.lv.

